

PROTOKOL ZA ODBOJKAŠKE UTAKMICE SUPERLIGE, PRVE, I DRUGE LIGE – 2023–2024

Službena lica moraju da primenjuju ovaj protokol pre, za vreme i posle utakmica.

1. PRE POČETKA UTAKMICE

a) 75 MINUTA PRE POČETKA DUŽNOST DELEGATA NA UTAKMICAMA

1. Da se najkasnije **75 minuta** pre određenog termina za početak utakmice javi Predstavniku Kluba-domaćina u dvorani gde će se utakmica odigrati.
2. Dužan je da, zajedno sa Predstavnikom Kluba-domaćina, izvrši uvid u pripremljenost dvorane za normalno odigravanje utakmice, kako je to predviđeno Propozicijama takmičenja, zahtevajući da se eventualno uočeni nedostaci otklone u roku od **15 minuta**.
3. **Utvrđuje** da li se u dvorani nalaze svi predviđeni organi i lica, neophodni za normalno odigravanje utakmice.
Delegat ima ovlašćenje da od Predstavnika Kluba-domaćina zahteva **pojačanje** redarske službe i službe obezbeđenja, ukoliko smatra da propisani minimalan broj istih lica nije dovoljan za bezbedan tok utakmice.

b) 60 MINUTA PRE POČETKA SUDIJSKI KOLEGIJUM Prvi, Drugi, Zapisničar, Linijske sudije:

Sudije su obavezne da se prijave Delegatu u dvorani u kojoj se igra utakmica najkasnije **60 minuta** pre zakazanog početka utakmice.

c) 45 MINUTA PRE POČETKA SASTAVI EKIPA - TRENERI (ili KAPITENI):

Treneri (ili Kapiteni, ukoliko ekipa nema trenera) predaju Delegatu odnosno Prvom sudiji (ukoliko se delegirani delegat nije pojavio u dvorani) "**Sastave ekipa**" (sa označenim Kapitenom i Liberom/ima), **Trenere (rubrike C, AC¹ i AC²), Statističare („SAMO“ rubrika AC²), Lekare (rubrika M) i Fizioterapeute (rubrika T)**. Pravo nastupa (Licence i Lekarske preglede) Delegat, odnosno Prvi sudija proverava na portalu TK OSS: portaltkoss.rs

Ekipa na utakmici broji maksimum 14 igrača-ica (regularni + libero). Među izabranim igračima, broj specijalizovanih odbrambenih igrača - Libera, određuje se na sledeći način:

PROTOKOL ZA ODBOJKAŠKE UTAKMICE SUPERLIGE, PRVE, I DRUGE LIGE – 2023-2024

- a) za ekipu sastavljenu od 13 i više igrača: dva libera
- b) za ekipu sastavljenu od 12 igrača: do dva libera
- c) za ekipu sastavljenu od 11 i manje igrača: do dva libera

Ukupan broj članova stručnog štaba može biti **5**, s tim što je maksimalan broj Trenera **3**, a medicinskih članova stručnog štaba po **1**. Uslov da Statističar sedi na klupi za rezerven igrača na utakmici je nastup bar jednog Trenera.

Posle provere, Delegat (odnosno Prvi sudija) overava i daje sastave ekipa Zapisničaru (koji ih upisuje u Zapisnik) i zvaničnom Statističaru.

EKIPE:

Ekipe se zagrevaju u prostoru za igru (na svojoj polovini terena i slobodne zone).

d) **30 MINUTA PRE POČETKA** **SUDIJSKI KOLEGIJUM** **Prvi, Drugi, Zapisničar, Linijske sudije:**

Sudije su obavezne da se prijave u kompletnoj sudijskoj uniformi Delegatu najkasnije **30 minuta** pre zakazanog početka utakmice na terenu pored zapisničkog stola.

EKIPE:

Ako igrači-ice treba da zamene dresove, moraju to učiniti van terena. Svi igrači-ice od ovog trenutka (30 minuta pre zakazanog početka utakmice) moraju biti u opremi za utakmicu. Članovi stručnog štaba moraju biti jednoobrazno odeveni (svi u istovetnim odelima ili istovetnoj opremi svoga kluba). Izuzetno, zbog prirode posla, Drugi treneri i Fizioterapeut mogu biti u opremi svoga kluba i u slučaju da je ostatak stručnog štaba u odelima.

e) **16 (17) MINUTA PRE POČETKA**

SUDIJE:

Sudije proveravaju visinu i zategnutost mreže, poziciju antena i bočnih traka.

PROTOKOL ZA ODBOJKAŠKE UTAKMICE SUPERLIGE, PRVE, I DRUGE LIGE – 2023-2024

f) 15 (16) MINUTA PRE POČETKA

ŽREB

Prvi sudija, Drugi sudija i oba Kapitena dolaze u slobodnu zonu ispred zapisničkog stola. Vršiti se žrebanje, nakon čega Prvi sudija obaveštava Zapisničara o ishodu žrebanja. Kapiteni i Prvi treneri potpisuju Zapisnik i Roster (u Superligi ukoliko se vodi e-zapisnik). Ukoliko Kapiten nije prisutan ili ne želi da potpiše Zapisnik, ekipa ne može da nastupi. Ukoliko Prvi trener ne želi da potpiše Zapisnik, biće odstranjen.

g) 14 (15) MINUTA PRE POČETKA

ZAGREVANJE

SUDIJE:

Prvi sudija zviždukom označava početak zvaničnog zagrevanja na mreži: 5 minuta za svaki tim (prvo ekipa koja ima prvi servis) ili 10 minuta zajedno.

Prvi sudija je obavezan da proveri lopte za igru, kao i svu ostalu opremu, neophodnu za odigravanje utakmice (Zapisnik, zvučne signale, uniforme itd.).

Prvi sudija je obavezan da da potrebne instrukcije Linijskim sudijama (ako postoje), skupljačima lopti i "brzim" brisačima poda, kao i da proveri boje dresova Libera.

h) 12 MINUTA PRE POČETKA

LISTIĆI ZA POSTAVE

SUDIJE:

Drugi sudija je obavezan da obezbedi da oba Prva trenera (ili Kapiteni ekipa ukoliko ekipa nema trenera) dostave po dve kopije listića sa početnim postavama za prvi set. Drugi sudija dostavlja primerke listića Delegatu i Zapisničaru, nakon čega Zapisničar upisuje u Zapisnik brojeve po šest igrača-ica startnih postava. Zapisničar vraća Drugom sudiji dva primerka listića, koje isti zadržava tokom seta.

Jedino je Delegat (odnosno Prvi sudija ukoliko na utakmici nema delegata) ovlašćen da prosledi listiće sa postavama TV-ekipi i zvaničnom Statističaru.

EKIPE:

Oba Prva trenera (ili Kapiteni ekipa ukoliko ekipa nema trenera) daju listiće za početne postave za prvi set Drugom sudiji.

PROTOKOL ZA ODBOJKAŠKE UTAKMICE SUPERLIGE, PRVE, I DRUGE LIGE – 2023-2024

i) 4 (5) MINUTA PRE POČETKA

SUDIJE:

Prvi sudija zviždukom označava kraj zvaničnog zagrevanja. Nakon toga sudije traže dozvolu od Delegata da počnu utakmicu.

EKIPE:

Prekidaju zagrevanje nakon sudijinog zvižduka i odmah odlaze ka svojoj klupi.

j) 3 (4) MINUTA PRE POČETKA (*videti dijagram*)

NAJAVA UTAKMICE

SUDIJE:

Prvi sudija i Drugi sudija staju bočno uz mrežu u sredini terena licem okrenuti prema glavnoj TV kameri (Prvi sudija na strani ekipe A, Drugi sudija na strani ekipe B), postavljenoj na strani na kojoj se nalazi zapisnički sto, odnosno prema publici (ukoliko je gledalište samo sa jedne bočne strane terena).

EKIPE:

Na sudijski zvižduk, svi igrači-ice obe ekipe zajedno sa sudijama ulaze u teren i postrojavaju se na osnovnim linijama.

SPIKER (*ukoliko postoji*):

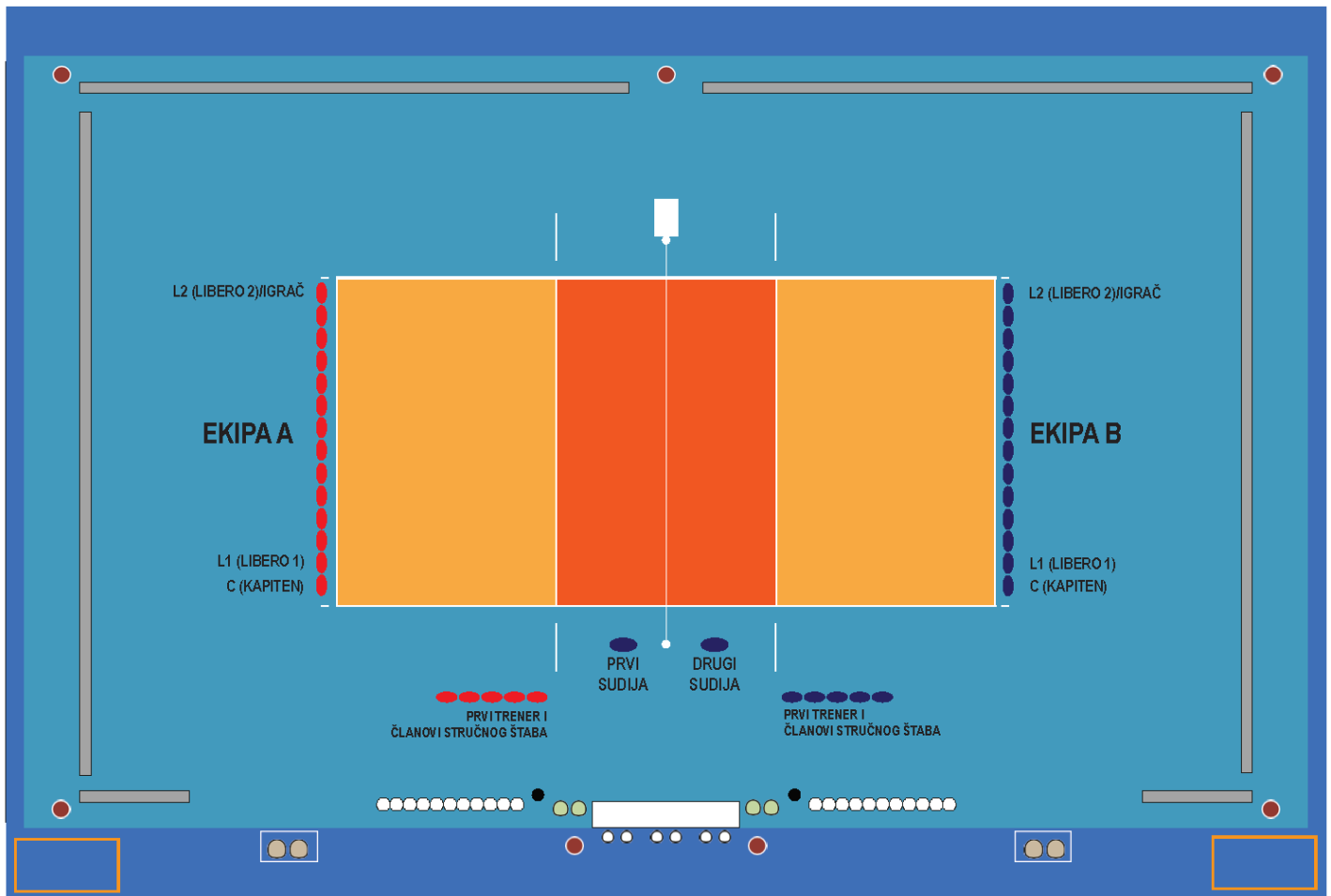
Najavljuje utakmicu (Kolo, Liga, ime domaće i gostujuće ekipe).

Intonira se himna Srbije (na utakmicama Finala Play-Off-a Superlige, Finala Kupa i Superkupa Srbije).

SUDIJE:

Nakon najave utakmice, Prvi sudija zviždukom daje znak igračima-icama obe ekipe da pozdrave publiku i zapisnički sto, da se rukuju kod mreže, posle čega se ekipe vraćaju na svoje klupe.

Sudije odlaze do slobodne zone ispred zapisničkog stola.

k) 2,5 MINUTA PRE POČETKA

SUDIJE:

Linijske sudije (ukoliko postoje) odlaze od zapisničkog stola na svoja mesta. Prvi i Drugi sudija odlaze od zapisničkog stola do sredine terena, neposredno uz mrežu, licem okrenuti kao kod najave utakmice. Nakon što ih spiker predstavi, Prvi sudija ide na sudijsku platformu a Drugi sudija pred zapisnički sto.

Sudijski pozdrav nakon predstavljanja je iskorak i naklon glavom prema publici i zapisničkom stolu.

Ukoliko nema Spikera sudije od zapisničkog stola odlaze direktno na svoja mesta.

SPIKER (*ukoliko postoji*):

Predstavlja imena Prvog sudije, Drugog sudije i Delegata (ukoliko postoji).

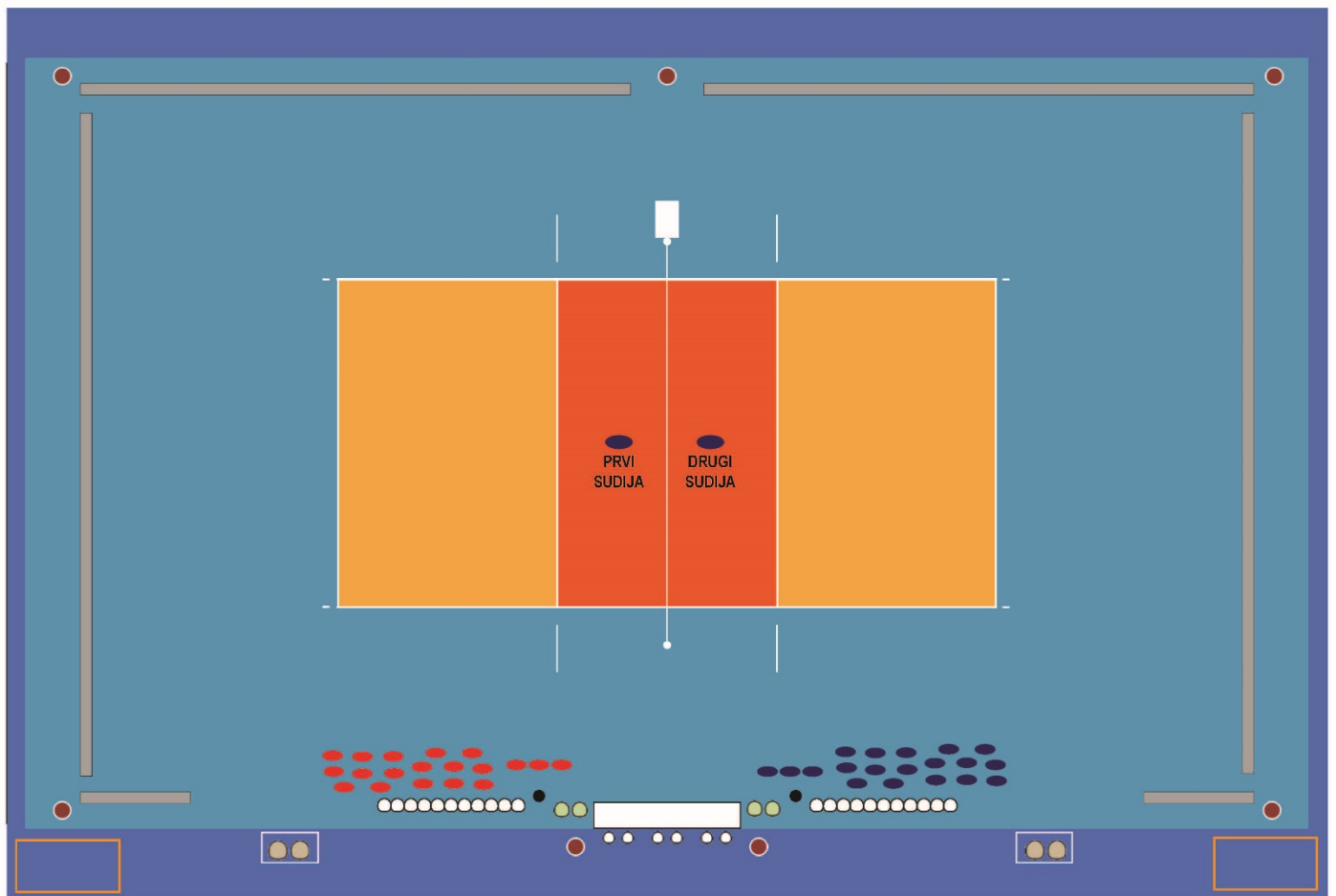
Predstavlja Igrače početnih postava, Libera, Prve i Druge trenere (prvo se predstavlja gostujuća ekipa).

EKIPE:

Nakon predstavljanja svog imena, svaki igrač-ica početne postave i Libero gostujuće ekipe ulazi u teren pozdravljajući publiku. Prvi i Drugi trener ustaju i pozdravljaju publiku, nakon što su predstavljeni. Zatim se postupak ponavlja za domaću ekipu. Ostali članovi ekipa biće predstavljeni tokom utakmice, kada uđu u teren kao zamene.

SUDIJE:

Nakon predstavljanja igrača-ica početnih postava, Libera i Trenera, Drugi sudija dodaje sakupljačima lopti dve odnosno četiri lopte za igranje utakmice i proverava pozicije igrača-ica početnih postava, prema listićima početnih postava. Pita Zapisničara da li je završio proveru i da li je spreman za početak utakmice. Po dobijanju potvrdnog odgovora dodaje treću odnosno petu loptu igraču-ici koji prvi servira.

PROTOKOL ZA ODBOJKAŠKE UTAKMICE SUPERLIGE, PRVE, I DRUGE LIGE – 2023-2024

I) NA POČETKU UTAKMICE

SUDIJE:

Drugi sudija zvaničnim sudijskim znakom pokazuje Prvom sudiji da je sve spremno za početak utakmice.

Prvi sudija zviždukom dozvoljava izvođenje prvog servisa na utakmici.

2. U TOKU UTAKMICE

INTERVALI

EKIPE:

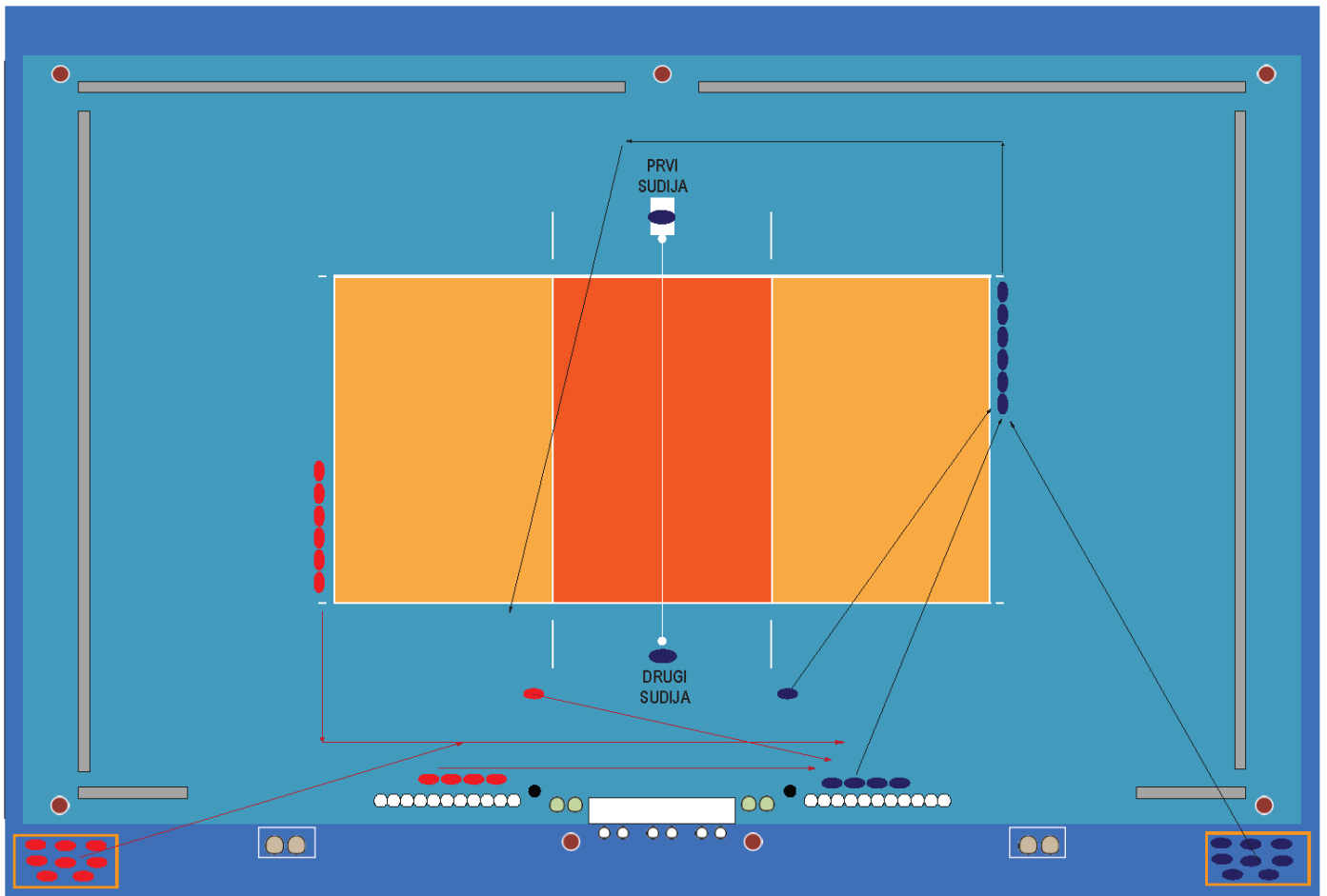
Na kraju svakoga seta šest igrača-ica se postroje na osnovnoj liniji svog polja. Posle znaka Prvog sudije ekipe menjaju polja. Kada igrači-ice prođu stubove mreže, idu direktno ka svojoj klupi.

Članovi ekipe menjaju polja prolazeći kroz slobodnu zonu između zapisničkog stola i stuba mreže.

Igrači se u pauzi između setova mogu zagrevati sa loptom u slobodnoj zoni na svojoj strani terena.

SUDIJE:

U momentu kada Prvi sudija zviždukom završi poslednje nadigravanje u setu, Drugi sudija mora započeti merenje pauze između setova.

2'30" - Drugi sudija daje znak zviždukom.

EKIPE:

Na znak Drugog sudije po šest igrača-ica upisanih na listiće za početne postave ulaze direktno na teren.

SUDIJE:

Drugi sudija proverava da li su šest igrača-ica svakog tima oni koji su upisani u listiće za početne postave i da li su u pravilnom rasporedu.

Sakupljač lopti zatim dodaje loptu igraču-ici koji treba da servira.

3'00" - Prvi sudija zviždukom dozvoljava izvođenje prvog servisa.

PROTOKOL ZA ODBOJKAŠKE UTAKMICE SUPERLIGE, PRVE, I DRUGE LIGE – 2023-2024

INTERVAL PRE ODLUČUJUĆEG SETA

EKIPE:

Na kraju četvrtog seta svih šest igrača-ica obe ekipe postrojava se na osnovnoj liniji svoga polja. Na znak Prvog sudije direktno idu ka svojoj klupi.

KAPITENI:

Dolaze do zapisničkog stola radi žrebanja.

SUDIJE:

Dolaze do zapisničkog stola radi žrebanja.

2'30" – Drugi sudija daje znak zviždukom.

EKIPE:

Na znak Drugog sudije po šest igrača-ica upisanih na listiće za početne postavu ulaze direktno na teren.

SUDIJE:

Drugi sudija proverava da li su šest igrača-ica svakog tima oni, koji su upisani u listiće za početne postavu, i da li su u pravilnom rasporedu.

Drugi sudija zatim dodaje loptu igraču-ici koji treba da servira.

3' 00" – Prvi sudija zviždukom dozvoljava izvođenje prvog servisa.

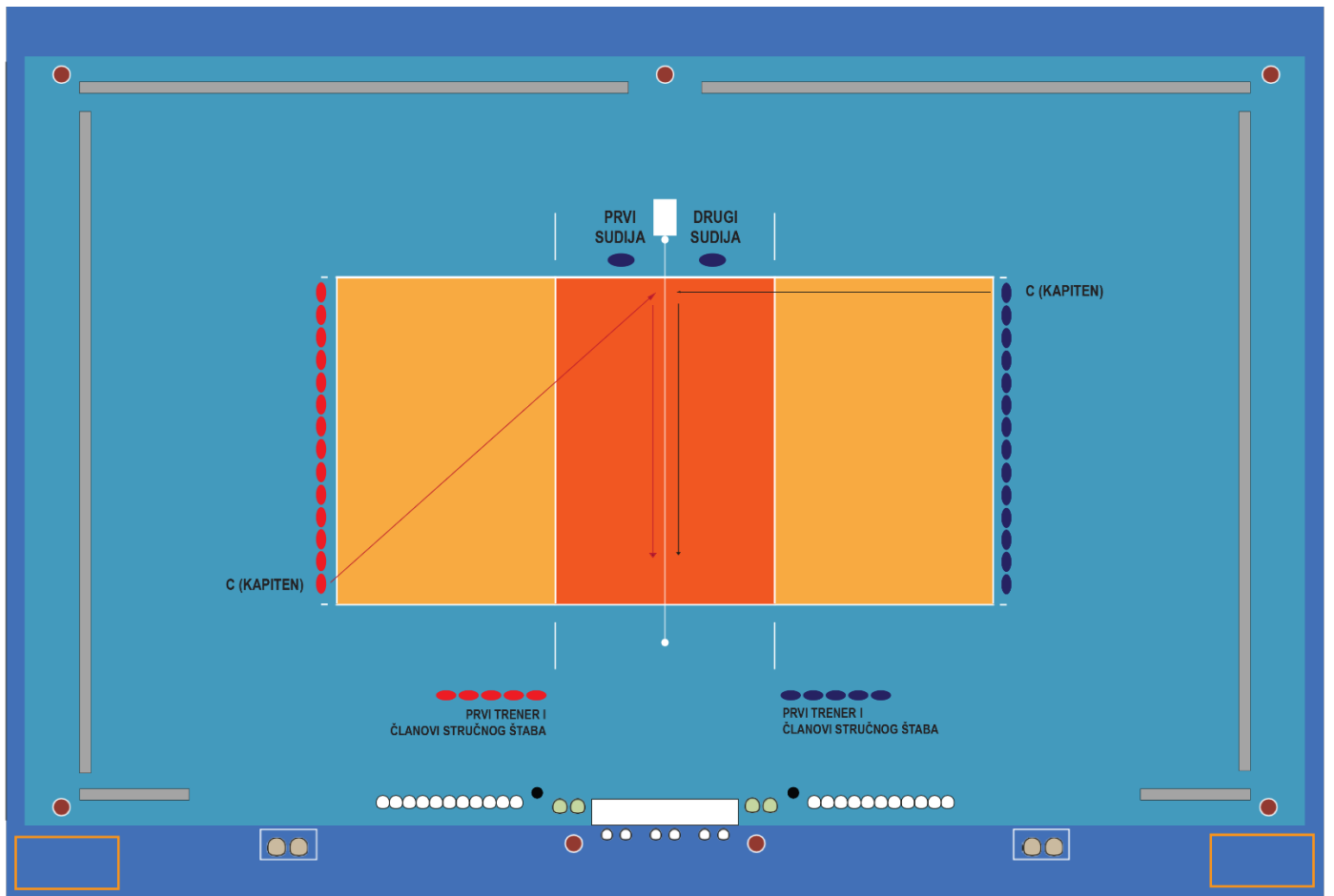
3. NA KRAJU UTAKMICE

EKIPE:

Na kraju utakmice po svi igrači-ice svakog tima odlaze na osnovnu liniju na svojoj strani terena i pozdravljaju publiku. Na znak Prvog sudije prilaze i pozdravljaju se uz mrežu nakon čega napuštaju teren i odlaze ka svojim klupama. Kapiteni odlaze do zapisničkog stola i potpisuju Zapisnik.

SUDIJE:

Prvi i Drugi sudija staju na bočnu liniju kod sudijske platforme i nakon pozdravljanja sa Kapitenima upućuju se ka zapisničkom stolu radi okončanja administrativnih poslova. Linijske sudije se upućuju sa svojih mesta direktno ka zapisničkom stolu.

U tom trenutku sudijski posao nije okončan.

Sudije i Delegat (ukoliko postoji) prate ponašanje ekipa i nakon završetka utakmice. Sve dok su ekipe u prostoru za igru, svako nespportsko ponašanje nakon završetka utakmice mora biti registrovano, prijavljeno Delegatu (odnosno Prvom sudiji) i zapisano u Zapisniku u rubrici "Primedbe" ili u posebnom Izveštaju.

NAPOMENA:

Sve utakmice treba da počnu u zakazano vreme.

Ako se iz bilo kog razloga desi da početak utakmice kasni, zvanični Protokol počinje kada su teren i ekipe spremni za igru. Sudije će obavestiti Prve trenere (ili Kapitene) o početku utakmice.

Vreme u zagradama se odnosi na Protokol sa intoniranjem himne Srbije.

5. Prikaz – postavljanja zastave Republike Srbije :

Horizontalni položaj:	Vertikalni položaj:
	

Beograd, Oktobar 2023. godine

**DIREKTOR
TAKMIČENJA OSS**

Danilo Mrđa

**UDRUŽENJE ODBOJKAŠKIH
SUDIJA SRBIJE**

***Goran Gradinski
Predsednik***